

AKOS

AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA
OMREŽJA IN STORITVE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Številka: 06121-6/2019/6

Datum: 23. 9. 2020

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije, Stegne 7, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: agencija), na podlagi prvega odstavka 39. člena Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah (Uradni list RS, št.: 87/11, z vsemi nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZAvMS), v postopku inšpekcijskega nadzora televizijskega programa Planet TV, izdajatelju družbi Planet TV d.o.o., Stegne 19, 1000 Ljubljana, ki jo zastopata direktor Samo Ošina in prokuristka Nevenka Črnko, izdaja po uradni dolžnosti naslednjo

ODLOČBO

1. Družba Planet TV d.o.o., Stegne 19, 1000 Ljubljana, izdajateljica televizijskega programa Planet TV, mora v roku enega meseca od vročitve te odločbe zagotoviti, da bo v informativnih programskih vsebinah v televizijskem programu Planet TV dovolj zgodaj pred predvajanjem prizorov, ki utegnejo škodovati razvoju otrok in mladoletnikov, a so upravičeni s kontekstom, objavljeno ustrezno opozorilo voditelja oddaje gledalcem oziroma drugo ustrezno opozorilo v skladu s četrtem odstavkom 5. člena Splošnega akta o zaščiti otrok in mladoletnikov v televizijskih programih in avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo (Uradni list RS, št. 84/2013), na način, da z vsebino te odločbe seznanijo zaposlene, ki so odgovorni za pripravo informativnih programskih vsebin.
2. Družba Planet TV d.o.o., Stegne 19, 1000 Ljubljana, mora najkasneje do izteka roka iz prve točke te odločbe obvestiti agencijo o odpravljenih nepravilnostih in sprejetih ukrepih v zvezi z izpolnitvijo obveznosti iz prve točke izreka te odločbe.
3. Posebni stroški postopka niso nastali.

Obrazložitev:

Agencija, ki je na podlagi prvega odstavka 39. člena ZAvMS pristojna za izvajanje inšpekcijskega nadzora nad izvrševanjem določb ZAvMS, je zoper družbo Planet TV d.o.o., Stegne 19, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: izdajatelj), izdajateljico televizijskega programa Planet TV, po uradni dolžnosti po prejeti prijavi začela postopek inšpekcijskega nadzora, v katerem je ugotavljala, ali je bila informativna programska vsebina Danes v televizijskem programu Planet TV dne 15. 3. 2019 predvajana v skladu z določbami 14. člena ZAvMS oz. četrtega odstavka 5. člena Splošnega akta o zaščiti otrok in mladoletnikov v televizijskih programih in avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo (Uradni list RS, št. 84/2013; v nadaljevanju: splošni akt), saj naj bi se 15. 3. 2019 ob 18. uri v informativni oddaji televizijskega programa Planet TV predvajali posnetki poboja ljudi, ki se je zgodil na Novi Zelandiji, brez ustreznega predhodnega opozorila voditelja gledalcem o eksplicitnosti prizorov.

Četrty odstavek 5. člena splošnega akta določa, da mora biti v primeru, če se v informativnih programskih vsebinah pojavijo prizori, ki utegnejo škodovati razvoju otrok in mladoletnikov, a so upravičeni s kontekstom (npr. prizori prometnih in naravnih nesreč ter njihovih žrtev, prizori vojnega nasilja), dovolj zgodaj pred njihovim predvajanjem objavljeno ustrezno opozorilo voditelja oddaje gledalcem oziroma drugo ustrezno opozorilo. Ob tem izdajatelju omenjene programske vsebine ni treba označiti skladno s sedmim odstavkom 14. člena oziroma drugim odstavkom 15. člena ZAvMS.

(1)

Agencija je na podlagi posnetkov televizijskega programa Planet TV, predvajanega 15. 3. 2019, ugotovila, da se je v času od 17:56:53 do 18:54:00 predvajala informativna programska vsebina Danes. Takoj po uvodni špici oddaje je bil predvajan pregled glavnih novic, ki so bile obravnavane v zadevni oddaji. Prva napoved novice se je nanašala na strelski pohod na Novi Zelandiji, pri čemer je bil že v uvodnem napovedniku novic predvajan posnetek poboja, ki ga je posnel napadalec (vidna avtomatska puška, streljanje proti stavbi, v kateri so ljudje). Po uvodnem pregledu novic se je ob 17:58:59 na zaslonu pojavil voditelj, ki je gledalce nagovoril s kratkim »Pozdravljeni«, nato pa je bil od 17:59:02 do 17:59:23 ponovno brez komentarja predvajan posnetek, ki ga je naredil napadalec: vidi se puška, s katero je nekajkrat ustrelil proti stavbi; ko se je približal in vstopil v stavbo, je bilo takoj pri vhodu videti osebo, ki leži na tleh (iz konteksta je moč razbrati, da je bila oseba ustreljena); medtem se je druga oseba umikala po hodniku, nakar jo je napadalec ustrelil, tako da je žrtev omahnila na tla; sledil je prizor v večji sobi, v kateri je po tleh ležalo več oseb (prav tako je iz konteksta moč razbrati, da gre za ustreljene žrtve), napadalec pa je streljal proti osebam, ki so bile še žive in so skušale ubežati. Šele po predvajanjem posnetku z realističnimi in eksplicitnimi prizori hudega nasilja je voditelj začel s poročanjem in vmes dodal opozorilo: »Opozarjam, posnetki so pretresljivi.« Sledil je opis dogajanja, opremljen s posnetki (od 17:59:40 do 18:00:04), ki jih je posnel napadalec (vožnja, priprava strelnega orožja, posnetki iz mošeje s streljanjem na žrtve). Nato je bil predvajan dodaten novinarski prispevek o napadalcu in napadu, kjer je bilo več prizorov streljanja ponovno predvajanih od 18:01:15 do 18:02:20 (napadalec je pristopil k vhodu v stavbo, kjer ga je moški na vhodu pozdravil, napadalec ga je nekajkrat ustrelil, tako da je žrtev padla po tleh; ponoven posnetek streljanja na žrtve na hodniku in v prej omenjeni večji sobi; sledil je še posnetek streljanja na mimoidoče in žensko, ki je želela pobegniti na cesto). Kasneje so bili predvajani tudi prizori žrtev po končanem strelskem pohodu.

Agencija je vsebino navedene informativne oddaje presojala skozi določbe splošnega akta, ki med drugim v 3. členu določa smernice za predvajanje programskih vsebin, ki utegnejo škodovati razvoju otrok in mladoletnikov, od 5. do 10. člena pa določa programske vsebine, ki utegnejo škodovati razvoju otrok in mladoletnikov.

Agencija je ugotovila, da so v zadevni informativni programske vsebine prisotni večkrat ponovljeni prizori hudega nasilja. Ker gre v primeru informativnih programskih vsebin za nefikcijsko programske vsebino (poročanje o resničnih dogodkih, posnetki resničnega nasilja), so njene vsebine s strani gledalcev tudi dojete kot resnične. Zaradi tega se takšne programske vsebine praviloma kategorizirajo strožje kot fikcija, saj jih otroci dojemajo kot bolj resnične v primerjavi s fikijskimi. V primeru obravnavane oddaje Danes k temu dodatno prispeva tudi način, na katerega so narejeni opisani posnetki (amaterski posnetki, ki jih je posnel napadalec). Dnevnoinformativne oddaje so praviloma

sicer namenjene odrasli populaciji, a je glede na »prime time« čas, v katerem je običajno prisotnih največ gledalcev, lahko prisoten tudi velik delež mlajših gledalcev, zato obstaja velika verjetnost, da bodo ti tej potencialno njim škodljivi vsebini izpostavljeni. Zaradi navedenega razloga agencija meni, da bi pred zgoraj omenjenimi vsebinami bilo potrebno ustrezno in pravočasno opozorilo voditelja poročil.

Na podlagi zgoraj navedenega je agencija ugotovila, da je programska vsebina Danes, predvajana 15. 3. 2019 od 17:56:53 do 18:54:00, vsebovala prizore, ki utegnejo škodovati razvoju otrok in mladoletnikov. Gre za prizore hudega nasilja kot so opredeljeni v 7. oziroma 8. členu splošnega akta, ki opredeljujejo programske vsebine, ki utegnejo škodovati razvoju otrok do 12. oziroma 15. leta starosti in so zato neprimerne za ti starostni skupini.

Agencija je ugotovila, da bi morale biti v skladu z določbami četrtega odstavka 5. člena splošnega akta dovolj zgodaj pred predvajanjem prizorov, ki utegnejo škodovati razvoju otrok in mladoletnikov, objavljeno ustrezno opozorilo voditelja informativne programske vsebine gledalcem oziroma drugo ustrezno opozorilo. Agencija je ugotovila, da takšno opozorilo, kot ga določa četrti odstavek 5. člena splošnega akta, ni bilo predvajano pravočasno, temveč šele po predvajanih prizorih, ki utegnejo škodovati razvoju otrok in mladoletnikov.

(2)

Agencija je izdajatelja z dopisom št. 06121-6/2019/4 z dne 24. 8. 2020 seznanila z vsemi zgoraj navedenimi ugotovljenimi dejstvi in okoliščinami ter ga pozvala, da ji v zvezi s tem poda pisno izjavo. Agencija je dne 11. 9. 2020 s strani izdajatelja prejela pravočasno pisno izjasnitev št. 06121-6/2019/5, ki jo je preučila, v nadaljevanju obrazložitve te odločbe pa se do nje tudi opredelila.

Izdajatelj v izjasnitvi kot dve bistveni olajševalni okoliščini navaja:

- 1) Dejstvo, da je bil posnetek z okrutnim strelskim pohodom dne 15. 3. 2019, kar je bila ena glavnih novic tistega dne, javnosti na voljo še pred samim predvajanjem na Planet TV, med drugim tudi na spletnih mestih <https://www.rtv slo.si/svet/49-mrtvih-v-terroristicnem-napadu-na-novi-zelandiji-pobijal-je-druega-za-drugim/482696> in <https://www.24ur.com/novice/svet/strelski-napad-na-moseji-v-christchurchu-stevilni-mrtvi-policija-nasla-vec-eksplozivnih-naprav.html>. Prav tako naj bi slovenski mediji, pri čemer izdajatelj primeroma izpostavlja RTV slo in 24 ur, posnetek predvajali brez posebnih oznak in opozoril. Posnetek celotnega strelskega napada z Youtuba naj bi bil tistega dne dostopen tudi na številnih domačih spletnih straneh, prav tako brez posebnih oznak in opozoril. Izdajatelj trdi, da so bile sporne vsebine v njegovem programu predvajane na način, ki ni v ničemer odstopal od predvajanja teh istih prizorov pri drugih izdajateljih medijev.
- 2) Dejstvo, da naj bi izdajatelj že pri uvodnem pregledu novic prikazal napis »KRVAVI MASAKER«, s katerim naj bi opozoril gledalce, da gre za izjemno občutljive vsebine. Poleg tega je voditelj oddaje pred samim predvajanjem prizorov hudega nasilja ob 17:59:31 opozoril gledalce, da bodo predvajani pretresljivi posnetki. Izdajatelj navaja še, da so v večerni oddaji Danes, ki se je predvajala okoli 22. ure istega dne, še bolj nazorno opozorili na občutljivo vsebino in sicer tako, da je voditelj poleg že opisanih načinov na eksplicitnost vsebine opozoril pred samim predvajanjem.

K 1)

Agencija v zvezi z izdajateljevimi navedbami pojasnjuje, da je po ZAvMS pristojna za nadzor nad televizijskimi programi in avdiovizualnimi storitvami na zahtevo ter da določbe o zaščiti otrok in mladoletnikov iz tretjega poglavja ZAvMS veljajo za te medije, ne pa tudi ostale spletne in druge medije, na katere se sklicuje izdajatelj in nad katerimi agencija nima pristojnosti. Objave v televizijskih programih drugih izdajateljev niso predmet zadevnega inšpekcijskega postopka, zato se agencija do njih ni opredeljevala. Morebitno nepravilno ravnanje ostalih izdajateljev, ki morajo pri razširjanju televizijskih programov spoštovati določbe ZAvMS, prav tako ne morejo biti olajševalna okoliščina pri presoji v tem postopku inšpekcijskega nadzora. Ne glede na to je agencija pregledala posnetke osrednjih informativnih oddaj televizijskih programov Televizija Slovenija 1 /SLO 1/ in POP TV, ko so bile predvajane 15. 3. 2019 okoli 19. ure in ugotovila sledeče: v obeh primerih je bil predvajan le tisti del napadalčevega posnetka, v katerem je posnel sebe v avtomobilu, prtljažnik avtomobila z orožjem in čas, ko hodi s puško do vhoda do mošeje. Tisti deli posnetka, ko napadalec dejansko strelja na žrtve ali pa ko ustreljene žrtve že ležijo po prostorih mošeje, v osrednjih informativnih oddajah teh dveh programov na ta dan niso bili predvajani. Novinarski prispevki v obeh oddajah so bili opremljeni z izjavami očividcev, posnetki policijskih in reševalnih ekip in njihovih predstavnikov, predstavnikov oblasti ipd. Enako je agencija ugotovila ob ogledu posnetkov novinarskih prispevkov, ki so bili objavljeni v objavah na prej omenjenih spletnih mestih www.rtvsl.si in www.24ur.com, ki kot spletna medija sicer ne sodita pod pristojnost agencije, so pa bili na povezavah, ki jih izdajatelj v izjavi navaja, objavljeni izseki iz informativnih oddaj, ki so se sicer predvajale v prej navedenih dveh televizijskih programih, torej brez prizorov hudega nasilja. V enem od obeh prej omenjenih televizijskih programov so poročali, da je novozelandska policija pozvala javnost, naj spornega videoposnetka ne deli dalje preko spleta in da je družba Facebook tudi že zaprla napadalčeva računa na družbenih omrežjih Facebook in Instagram. V drugem od navedenih programov so poročali še o kritikah na račun Facebooka, ki je sporni posnetek odstranil šele uro po njegovem nastanku. Vse to po mnenju agencije kaže na jasno zavedanje nekaterih izdajateljev o pomenu tega, da ni primerno, niti nujno, da se gledalcem prikaže vse – tudi najbolj pretresljive – posnetke dogodka in da je možno javnost kakovostno, predvsem pa celovito informirati tudi brez prikaza eksplicitnih prizorov hudega nasilja. Nasprotno temu je izdajatelj v oddaji, ki je predmet tega inšpekcijskega prizora, ponavljajoče in postavljeno v ospredje (ob začetku oddaje pri napovedi glavnih novic, takoj za pozdravom voditelja gledalcem po predvajanih napovednih novic, med poročanjem o dogodku s strani voditelja oddaje in še v novinarskem prispevku o dogodku) predvajal posnetek z resničnimi prizori hudega nasilja, tj. prizori resničnega streljanja na žrtve, pri čemer ustrezno opozorilo gledalcem ni bilo podano pravočasno, temveč šele zatem, ko so bili nekateri prizori s hudim nasiljem že predvajani.

K 2)

Napis »KRVAVI MASAHER«, ki je bil predvajan ob napovedi glavne novice, po mnenju agencije nikakor ne more biti ustrezno opozorilo gledalcem, da gre za pojavljanje prizorov, ki utegnejo škodovati razvoju otrok in mladoletnikov. Tak napis je po mnenju agencije namreč gledalce opozoril zgolj na to, da se je zgodil izreden in tragičen dogodek, o katerem bodo v oddaji obveščeni, nikakor pa jih ta napis ni obvestil o tem, da bodo v tej informativni oddaji predvajani tudi eksplicitni, daljši in ponavljajoči resnični posnetki hudega nasilja. Kot določajo veljavni predpisi, bi moral biti gledalec namreč dovolj zgodaj pred njihovim predvajanjem obveščen z ustreznim opozorilom voditelja oddaje oziroma drugim ustreznim opozorilom. To pomeni, da bi moralo biti ustrezno opozorilo predvajano dovolj

zgodaj pred predvajanjem navedenih posnetkov, da ima gledalec možnost na opozorilo odreagirati (npr. prestaviti na drug program, ne gledati ali podobno), saj ne zadošča, da je takšno opozorilo predvajano zgolj med samim predvajanjem ali celo po njihovem predvajanju. Tudi samo dejstvo, ki ga v izjavi izpostavlja izdajatelj sam, da je kasneje v oddaji in v večerni oddaji istoimenske oddaje o nazornosti predvajanih posnetkov gledalce opozoril na še bolj jasen način, kaže na izdajateljevo zavedanje o pomenu ustreznega in pravočasnega opozorila. S tem izdajatelj po mnenju agencije tudi nasprotuje lastnemu argumentu, da napis »KRVAVI MASAKER«, predvajan ob napovedi novice, med katero so bili predvajani nazorni posnetki hudega nasilja, ni mogel biti ustrezen način obveščanja gledalcev. Kasneje je namreč tudi sam v oddaji poskrbel za način obveščanja gledalcev, ki se tudi izdajatelju samemu zdi ustrežnejši in je bil po ugotovitvah agencije res sicer ustrezen, ne pa tudi pravočasen, zaradi česar je tudi prišlo do ravnanja v nasprotju s četrtem odstavkom 5. člena splošnega akta.

Agencija ob vsem navedenem dodaja še, da lahko zaradi same narave dnevno-informativne oddaje gledalec pričakuje poročanje o tragičnih dogodkih, vendar pa mora izdajatelj pri pripravi prispevkov in pred samim predvajanjem novic upoštevati, da lahko oddajo spremljajo tudi otroci, ki jim določeni prizori utegnejo škodovati, zato je njih in njihove starše na to treba ustrezno in pravočasno opozoriti. Vsebine, ki utegnejo škodovati razvoju otrok do 12. oz. 15. leta starosti, bi morale biti skladno s 14. členom ZAvMS predvajane po 20. oz. 22. uri, pred njihovim predvajanjem pa bi morale biti objavljeno ustrezno akustično in vizualno opozorilo, med njihovim predvajanjem pa bi morale biti ves čas označene z ustreznim vizualnim simbolom. Izjema od tega pravila na podlagi četrtega odstavka 5. člena splošnega akta velja za informativne programske vsebine, pri katerih ob predvajanju za otroke potencialno škodljivih vsebin zadostuje opozorilo voditelja oddaje ali drugo ustrezno opozorilo dovolj zgodaj pred njihovim predvajanjem, pri tem pa akustično in vizualno opozorilo oz. ustrezen vizualni simbol iz 14. člena ZAvMS niso potrebni. Ob tem mora izdajatelj upoštevati dejstvo, da je lahko ob sorazmerno zgodnji uri, ob kateri je predvajana njegova osrednja informativna oddaja (ob 18. uri) pred zasloni tudi določeno število mlajših otrok, ki so izpostavljeni vsebinam, ki zanje niso primerne. Agencija zato meni, da mora izdajatelj pri predvajanju tovrstnih vsebin oz. podajanju novic o tragičnih dogodkih toliko bolj pazljivo poskrbeti za zaščito otrok na ustrezen način, bodisi tako da ne predvaja najbolj krutih prizorov, bodisi tako da nanje gledalce pravočasno in ustrezno opozori. Informativna oddaja Danes, ki se predvaja ob 18. uri, je namreč uvrščena v najbolj gledan časovni termin, ko so pred televizijskimi zasloni tudi otroci. Pridobljeni podatki o gledanosti televizijskih programov podjetja AGB Nielsen, medijske raziskave, d.o.o. kažejo, da je oddajo, ki je predmet tega inšpekcijskega postopka, v povprečju spremljalo 160 otrok med 4. in 14. letom starosti. Gledanost oddaje in ura, ob kateri je bila ta predvajana, torej potrjujeta smiselnost pravočasne objave ustreznega opozorila v skladu s četrtem odstavkom 5. člena splošnega akta.

(3)

Na podlagi vsega zgoraj navedenega agencija ugotavlja, da izdajatelj informativne programske vsebine Danes, ki je bila predvajana 15. 3. 2019 od 17:56:53 do 18:54:00 v televizijskem programu Planet TV, ni predvajal v skladu s četrtem odstavkom 5. člena splošnega akta, saj v predvajani informativni programski vsebini ni dovolj zgodaj pred predvajanjem prizorov, ki utegnejo škodovati razvoju otrok in mladostnikov, a so upravičeni s kontekstom, objavil ustreznega opozorila voditelja oddaje gledalcem oziroma drugega ustreznega opozorila.

Agencija ima na podlagi drugega odstavka 39. člena ZavMS pravico in dolžnost, da odredi ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti na način in v roku, ki ga sama določi. Agencija je pri odločitvi za določitev roka za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti upoštevala težo ugotovljene nepravilnosti, izdajateljeve navedbe v izjasnitvi in zahtevnost odprave ugotovljenih kršitev oz. priprave ukrepov, s katerimi bo izdajatelj zagotovil razširjanje svojega televizijskega programa v skladu s četrnim odstavkom 5. člena splošnega akta. Upoštevajoč naravo kršitve in samo pravno normo, ki določa obveznost pravočasnega in ustreznega obveščanja gledalcev informativnih oddaj, če se v njih pojavijo prizori, ki utegnejo škodovati razvoju otrok in mladoletnikov, agencija ocenjuje, da je ugotovljene nepravilnosti mogoče odpraviti v roku, ki je naveden v prvi točki izreka te odločbe.

Obveznost obveščanja agencije o sprejetih ukrepih za odpravo nepravilnosti iz druge točke te odločbe izhaja iz petega odstavka 29. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št.: 43/07-UPB1, z vsemi nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami). V zvezi s temi ukrepi agencija odreja, da naj se zavezanec seznanj z veljavno medijsko zakonodajo s področja zaščite otrok in mladoletnikov, ter z ugotovitvami in vsebino te odločbe seznanj svoje zaposlene, ki so odgovorni za pripravo informativnih programskih vsebin, in naj agencijo o izvedbi teh ukrepov tudi pisno obvesti.

Agencija je v postopku ugotovila, da posebni stroški postopka niso nastali niti jih ni uveljavljal izdajatelj sam, zato je na podlagi 118. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-UPB2, z vsemi nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami) odločila tako, kot izhaja iz tretje točke izreka te odločbe.

V skladu s tretjim odstavkom 191. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12, z vsemi nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZEKom-1) je ta odločba dokončna.

Pravni pouk:

Zoper to odločbo je v skladu s 192. členom ZEKom-1 mogoče sprožiti upravni spor v roku 30 dni od njene vročitve. Upravni spor se sproži s tožbo, ki se vloži pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana.

Odgovorna oseba:

Igor Žabjek

pooblaščen uradna oseba agencije

Vročiti: Planet TV d.o.o., Stegne 19, 1000 Ljubljana – osebno